

Pravim promenama moralo je prethoditi istinsko zgražavanje nad samim sobom i odluka da se stvari menjaju iznutra. Onima koji su se prihvatili vlasti prostićemo što su deca sistema, ako se odreknu roditelja

Aleksandar Simić

MILENA MARJANOVIĆ
FOTO: M. KNEŽEVIĆ

Moramo isterati neprijatelja iz sebe

Na Dan Svetog Simeuna, večeras, u sali Kolarčevog narodnog univerziteta, Srpska pravoslavna crkva prireduje koncert duhovne muzike Hora „Obilice“ pod dirigentskom palicom Đarinke Matic Marović. Tim povodom premijerno će biti izvedena i „Molitva za izbacjenje od neprijatelja naših“, na tekstu 139. Davidovog psalma, koju je komponovao Aleksandar Simić, kako kaže „pred izbore 24. septembra, u očekivanju najgoreg“.

Aleksandar Simić, mladi beogradski kompozitor, za razliku od mnogih njegovih godina, mogao bi da živi gde god hoće na zemaljskoj kugli, ali on radije gostuje napulju, a piše u Beogradu. O planovima perado govori, dok se ne finalizuju, ali zato rado naglas razmišlja o svemu što čini njegov sadašnji život van scene. A na sceni, što ne reći, zablistao je nedavno na mini božićnoj turneji, u Engleskoj, na Bliskom Istoku i Rusiji, gde je, između ostalog, njegovom „Uspavankom za malog Hrista“ obeležavan jubilej hrišćanstva.

Iako ste mlad kompozitor, često koristite liturgijske tekstove. Zbog čega?

- Stuzi mi kao inspiracija ne zbog verskog fanatizma, već zato što ekspliktno izražavaju odnos između dobra i zla. Neprijatelji, kako ih je otac Solomonov nazvao, odnosno zlo o kome govorimo, prisutno je među ljudima od praskozorja vremena. Ono je kroz istoriju samo izmalo različita oblika. Nazovemo li nekim drugim imenom koje zbog trenutne licemerne i zadonece izobuzanosti radije ne bih pominjao - potpuno je svedeno.

O čemu je zapravo reč u

Davidovom psalmu?

- Psalm je kao što je rečeno molitva, ali nikako rezignirana molitva. U pitanju je molitva pred polazak u boj. I zaista kao da ga je u tim spetembarskim danima pisao Duško Kovačević, a ne kralj David. Organizacija premijere je ostavljena policijskim snagama Slobodana Miloševića. Ideja je bila pročitati tekst narodu, otpojati molitvu na haubi nekog automobila i - uhvatiti tujanj! Na sreću ili na žalost, pravih batina 5. oktobra nije bilo, a samim tim ni prave revolucije. Uporedio bih ove prostore sa jednim velikim gnojivim čim koji se decenijama punio. I umesto da je 5. oktobra eksplozivno i razlio se ostavišvi na svom mestu ožiljak, koji bi se vremenom uklonio kozmetičkom operacijom, taj čir je samo izgnanjen i iziritiran, a kapsula ostala unutra da gnoji. Možemo danima pričati o incidentima kao što su podnošenje referata u Palati Federacije, mučke oko

Studija B, ili neodgovorno i nezobiljno pristupanje problemu Haškog suda. Takvih je pitanja bezbroj, ali je na njih moguće dati jedan zajednički odgovor. Do korenitih i suštinskih promena u stanju duha nacije i u stvari nije došlo. Samo su malo zamenjene i pretumbane teze.

Zašto?

- Zato što istinski promenama moralo prethoditi istinsko zgražavanje nad samim sobom, zatim pokajanje i odluka da se stvari menjaju iznutra. Ne možemo se posle 5. oktobra identično ponašati u saobraćaju, puniti kafice do četiri ujutru, kao da niko ujutro ne radi. Porazavajuće je da iz proteklih deset godina nismo izvukli nikakve pouke. Ako smo već bili „nevine žrtve“, morali

smo se naučiti toleranciji. Ako smo bili „podrignuti satanzaciji“, nismo smeli da ostanemo fašisti. Zadržali smo aroganciju, inat i prkos, kao osnovna nacionalna obeležja. Kažem sve ovo zato što verujem u ovaj narod i zato što mi želim dobro. Da nije tako, davno bih otišao odavde.

Koja je pouka Davidovog psalma?

- Izbacivanje od neprijatelja koji leži u nama samima. Uobičajeno je da se kod nas inat doživljava kao vrлина...

- Uvek sam to poredio sa situacijom kada vas u parku presretne grupa do zuba naoružanih trokrišnih huligana i traži da skinete sat. Vi se inatite i prkosite, a na kraju ostanete i bez cipela i bez gaća, a možda i bez jednog oka. Tako se najbolje može opisati „dosledna i principijelna“ politika vođena u proteklej deceniji.

Konačno je vreme da se premeni takav stil.

Da li verujete da sadašnja vlast može tako nešto da učini?

- Voleo bih da je tako, ili još bolje rečeno, to s pravom svi očekujemo od onih koji su se prihvatili vlasti. Spremi smo da im oprostimo što su deca sistema, pod uslovom da se odreknu roditelja.

Osecate li vi to u svojoj koži?

- Mala ispravka: na sluzokoži - želuca.

Da li je to razlog što ste mnogo češće prisutni u koncertnim dvoranama napulju nego ovde?

- Nikako! Muzika je valjda jedini univerzalni jezik, i baveći se njom na pravi način, primorani smo na kosmopolitizam. Ja isključivo ovde plijujem po stvarima koje mi smetaju u Srbiji. Kada sam napoplju

ja sam pravi srpski nacionalista. Hvalim se čevapima, burekom i „prirodnim lepotama“.

Da li sebi dozvoljavate da i napulju kasnite na intervju, kao što ste sada?

- Izvinio sam vam se i objasnio da sam morao da otiđim kući i na terasi ostavim golubica koji je ispaio iz gnezda, a na koga sam naišao na putu do „Blica“. Nisam naravno mogao da ga „preputim nitom mački!“ Ne volim da kasnim i trudim se da to ne činim. Opet, osnovnu i srednju školu sam prošao redovno kasneći na prvi čas. Kad krenete ujutru do škole put je prepun glista koje izmile uz jutarnju kišu. Ja onda uzmem glistačicu i, savijen, jednu po jednu vraćam u travu. Prolaznici su garan-

tovano misliti 'kavak kreten'. Ako Gospod može da vodi računa osvima nama, kako mene sme da mrzi i da me bude sramota da pomognem glistama.

Ulaže u oblast ekologije koja je na Zapadu veoma popularna. Zbog čega?

- Ekologija može sjajno da posluži kao alegorija za neke opšte životne pa naravno i političke principe. Kako kaže ekolozi, ako nisi deo rešenja, onda si deo problema. Svako od nas ima dužnost da uradi što je od njega. Ako to znači da šteti vodu, jer ona pripada svima nama, ili da glasa, jer time prihvata odgovornost.

Stvar je u načelu ista: prihvatanje lične odgovornosti.

Zvučite kao da ste mizantrop?

- Ako jesam, a bojim se da jesam, potamo sam mizantrop iz ogromne potrebe da volim ljude oko sebe. A to je vrlo teško, ako čovek ne želi sebe da laže... Nedavno sam na jednoj

konferenciji za štampu u Petrogradu upitan da komentarišem bratstvo između pravoslavnog ruskog i srpskog naroda, odgovorio da tek kada Rus postane prijatelj sa Čecenom, a Srbin sa Albancem, mogu i Srbin i Rus zbilja biti prijatelji. Dođe je sve brak iz klaustrofobije i frustracije.

Koje osecanje u vama trenutno prevladuje?

- Osecanje sramote. Nismo smeli da prodajemo sendviče po deset maraka ljudima zbog čijih je interesa, navodno, započeto Krvoprocije... Svi se ponose Petim oktobrom, a mene je sramota. Zar je trebalo deset godina, četrnaest miliona mrtvih, pet miliona raseljenih i makar još toliko unesrećenih, da se okonča ovaj krvavi pir!